

ANALYSE

DE 50 STØRSTE VIRKSOMHEDERS RAPPORTERING OM SAMFUNDSANSVAR

Rapportering om samfundsansvar skal give værdi for både virksomhed og brugere. Med denne analyse sætter FSR - danske revisorer brugsværdien af virksomhedernes rapportering i centrum. Vi ser på, om brugerne informeres om virksomhedens forretningsmuligheder og risici i forhold til CSR, og om rapporten gør det muligt for brugerne at vurdere informationernes pålidelighed, så de kan lade rapporten påvirke deres beslutninger og engagement i virksomheden.

Analysen viser, at der er plads til forbedringer. Det er vores ambition, at danske virksomheder – noterede som unoterede – øger brugsværdien af rapporteringen. Danske virksomheder skal gå forrest med transparent og pålidelig rapportering om deres samfundsansvar og bidrag til FN's verdensmål for at øge tilliden til at virksomhedernes CSR-arbejde resulterer i reelle fremskridt og bæredygtig udvikling.

BAGGRUND

FSR – danske revisorer har set på praksis inden for rapportering om samfundsansvar blandt de 50 største danske virksomheder for regnskabsåret

2017. 26 børsnoterede og 24 unoterede virksomheder indgår i analysen. Desværre må vi konstatere, at billedet på mange måder ligner det, vi så sidste år: Virksomhederne er godt på vej, men rapporternes robusthed og pålidelighed står flere steder ikke mål med brugernes forventning. Der må ikke kunne sættes spørgsmålstegn ved brugsværdien af rapporteringen, og det ønsker vi at understøtte.

Sidste år opfordrede vi investorer, lovgivere og virksomheder til at sætte øget fokus på høj kvalitet i rapporteringen. I 2018 har vi igen sat fokus på øget robusthed og pålidelighed i rapporteringen og håber, at vi sammen kan nå ambitionen og løfte rapportering om samfundsansvar til næste niveau.

DE 50 VIRKSOMHEDER ER

- Børsnoterede virksomheder i OMXC25 (de 25 mest handlede aktier) med hovedsæde i Danmark og flere end 500 medarbejdere, samt
- De største virksomheder målt ud fra omsætning på Børsens Top 1000 liste (udgivet 9/10-2017) med hovedsæde i Danmark.

HOVEDBUDSKABER OG RESULTATER

GOD RAPPORTERINGSSKIK SKAL STYRKES

- 4 ud af 10 virksomheder fortæller ikke tydeligt hvilke dele af virksomheden, rapporten omfatter
- Knap halvdelen af virksomhederne omtaler anvendt regnskabspraksis og beskriver, hvordan performance data i rapporten er opgjort
- Lidt under halvdelen af virksomhederne forklarer ikke positive udviklinger i tallene, og lidt over halvdelen forklarer ikke de negative udviklinger.

GØR KOBLINGEN MELLE FORRETNING OG SAMFUNDS- ANSVAR KLAR

- 4 ud af 10 virksomheder beskriver ikke, hvordan væsentlighed for rapportens indhold vurderes
- Lidt over halvdelen af virksomhederne omtaler CSR-risici, og kun 2 ud af 10 omtaler de forretningsmuligheder, CSR-indsatsen kan give
- 4 ud af 10 virksomheder beskriver ikke dilemmaer og udfordringer i CSR-arbejdet.

FN'S VERDENSMÅL VINDER INDPAS I RAPPORTERINGEN

- 7 ud af 10 virksomheder omtaler verdensmålene, men kun 3 ud af 10 fortæller om fremdrift i indsatsen for at nå målene
- 6 ud af 10 virksomheder fokuserer på udvalgte verdensmål, og lidt over halvdelen af disse har fokus på mål 12, der vedrører ansvarligt forbrug og produktion.

GOD RAPPORTERINGSSKIK SKAL STYRKES

Der er en række grundlæggende forudsætninger og krav inden for finansiel rapportering om kvalitet og om at præsentere et retvisende billede. Disse krav til god rapporteringsskik er også gældende for virksomhedernes rapportering om samfundsansvar, men fremgår i dag ikke i tilstrækkelig grad af virksomhedernes rapporter. Det bør der rettes op på for at øge tilliden virksomhedens arbejde og rapportering om samfundsansvar.

4 ud af 10 omtaler ikke rapportens afgrænsning

Det er kun omkring 60 % af virksomhederne, der oplyser klart om den periode rapporteringen dækker og skriver hvilke dele af virksomheden, der indgår i rapporten om samfundsansvar. Kun 16 % benytter den samme afgrænsning som i den finansielle årsrapport. Det betyder, at oplysninger i rapporten om samfundsansvar ikke direkte kan sammenholdes med oplysninger i den finansielle rapport. For investorer kan det være en udfordring, når rapportens afgrænsning ikke er klar, og muligheden for at sammenstille informationerne i virksomhedens rapporter ikke ligger lige for.

Knap halvdelen omtaler anvendt regnskabspraksis

Stort set alle 50 virksomheder har mål og tal med i rapporteringen. Det kan til dels tilskrives krav om måltal for kvinder i bestyrelsen. Dette rapporteres ofte sammen med øvrige informationer om mangfoldighed i virksomheden. Dog er det kun 46 % af virksomhederne, der henviser til en regnskabspraksis og derved fortæller, hvordan tallene opgøres og dermed skal forstås. 60 % af virksomhederne inkluderer tidligere års performance, så brugeren kan se udviklingen i tallene over tid. 44 % forklarer ikke positive udviklinger i tallene, og hele 56 % forklarer ikke negative udviklinger. Når tallene ikke forklares og balancen mellem positiv og negativ omtale er skæv, kan det efterlade brugerne med en række uafklarede spørgsmål og påvirke tilliden til informationer om den reelle fremdrift i CSR-arbejdet.

GOD PRAKSIS

Begynd med at definere anvendt regnskabspraksis

Analysen synliggør, at langt størstedelen af de virksomheder, der har rapportens afgrænsning og regnskabspraksis på plads, også forklarer udviklingen i virksomhedens performance. Det understreger, hvor vigtigt det er at have etableret en anvendt regnskabspraksis for opgørelse af virksomhedens nøgletal inden for samfundsansvar, da det gør det lettere at kontrollere tallene og forklare, hvordan de udvikler sig. Tilsammen øger det robustheden og pålideligheden af rapporteringen.

ANALYSESPØRGSMÅL

AFGRÆNSNING, MÅL OG TAL (%)

	JA	DELVIS	NEJ
Indeholder rapporteringen en tydelig afgrænsning ift. hvilke dele/dattervirksomheder/driftssteder og aktiviteter i virksomheden, der indgår/ikke indgår i rapporteringen?	58	6	36
Hvis JA , er det:			
- Finansiell afgrænsning (som i finansiell årsrapport)?	16	2	82
Indeholder rapporteringen en tydelig afgrænsning ift. hvilken periode som rapporteringen dækker?	62		38
Indeholder rapporteringen mål?	96	2	2
Indeholder rapporteringen kvantitative performance data, KPI'er og/eller ESG nøgletal?	100		
Hvis JA , er det:			
- Ift. tidligere års performance (f.eks. 1-4 år tilbage i tid)?	60	14	26
- Relative nøgletal (f.eks. ift. omsætning eller andre nøgletal)?	84		16
- Forklaring af den positive udvikling?	36	20	44
- Forklaring af den negative udvikling?	20	24	56
Indeholder/henviser rapporteringen til en regnskabspraksis, hvor det beskrives, hvilke kilder og metoder, der er brugt til opgørelserne af kvantitative performance data, KPI'er og/eller ESG nøgletal?	46		54
Hvis JA / DELVIS , er den:			
- Dækkende for alle data i rapporteringen?	24		76

GØR KOBLINGEN MELLEM FORRETNING OG SAMFUNDSANSVAR KLAR

Virksomhederne er generelt set gode 'storytellers', og et flertal formidler en klar ambition for virksomhedens arbejde med samfundsansvar. Dog kan virksomhederne godt blive bedre til at styrke koblingen mellem forretningen og samfundsansvaret. Det gælder både virksomhedernes vurdering af væsentlighed samt risici, muligheder og konkrete dilemmaer, der påvirker virksomhedens arbejde og tilgang.

4 ud af 10 beskriver ikke virksomhedens vurdering af væsentlighed

Vurderingen af hvilke CSR-emner, der er væsentlige at rapportere på, står ofte ikke stærkt. 36 % beskriver ikke dette, og 46 % beskriver det kun delvist, og det betyder, at brugerne ikke får indsigt i, hvordan rapportens indhold er udvalgt og vægtet. Et andet parameter, der kan bidrage til brugerens vurdering af virksomhedens arbejde, er sammenligning af virksomhedens performance i forhold til andre virksomheder, som kun sjældent benyttes. Ligeså er det kun 28 %, der har en uvildig erklæring fra tredjepart til at understøtte tilliden til informationerne i rapporten.

Lidt over halvdelen omtaler CSR-risici og kun 2 ud af 10 mulighederne

De noterede virksomheder er overgået til den 'nye' § 99 a i årsregnskabsloven, som forpligter til at oplyse om væsentlige risici i rapporten. Dette har været frivilligt for de mindre noterede og de unoterede selskaber for 2017-rapporteringen, da

de har været underlagt de 'gamle' § 99 a regler. Hvor 54 % rapporterer på CSR-risici, er der stor forskel på deres perspektiv. 50 % af dem, der omtaler risici, beskriver, hvordan deres virksomhed og/eller produkter er i risiko for at påvirke omgivelserne. De linker dermed deres forretningsaktiviteter sammen med bæredygtig udvikling. Kun 22 % forklarer, hvordan eksterne forhold udgør en CSR-risiko, der kan påvirke virksomheden og/eller dens produkter. Ligeledes er der kun 22 %, der beskriver de forretningsmuligheder, CSR-indsatsen giver.

4 ud af 10 omtaler ikke dilemmaer og udfordringer

Arbejdet med virksomhedens samfundsansvar kan være fyldt med dilemmaer og udfordringer, der er knyttet til virksomhedens forretningsmodel og systemiske udfordringer i værdikæden og de lande, virksomheden opererer i. 42 % omtaler ikke dilemmaer og/eller udfordringer i virksomhedens CSR-arbejde, og kun 14 % omtaler det delvist.

GOD PRAKSIS

Vurder og beskriv væsentlighed, risici, muligheder og dilemmaer

En beskrivelse af virksomhedens vurdering af væsentlighed, samt afdækning af risikoperspektiver (udefra og ind / indefra og ud) og de muligheder, bæredygtighed giver for forretningen, vil styrke koblingen mellem forretning og samfundsansvar. Det vil øge transparensen om virksomhedens tilgang og vil bidrage til at gøre rapporteringen mere strategisk, integreret og fremadrettet. Desuden øger det tilliden til virksomhedens CSR-arbejde at være åbne om de udfordringer, som virksomheden står overfor.

ANALYSESPØRGSMÅL

AMBITION, VÆSENTLIGHED OG TILLID (%)

	JA	DELVIS	NEJ
Indeholder rapporteringen en klar ambition ift. samfundsansvar (det kan være strategi/retning/kobling til forretning eller virksomhedens formål)?	70	14	16
Indeholder/henviser rapporteringen til en vurdering af væsentlighed, hvor det beskrives, hvordan virksomheden arbejder med væsentlighedsvurderinger i forhold til rapporteringen?	18	46	36
Indeholder rapporteringen sammenligninger, hvor virksomhedens performance kan ses ift. andre virksomheder (evt. inden for samme branche)?	10		90
Indeholder/henviser rapporteringen til en offentliggjort erklæring fra en uvildig tredjepart (delvist henviser til, at erklæringen ikke er publiceret)?	22	6	72
Indeholder rapporteringen en beskrivelse af væsentlige CSR-risici?	54	12	34
Hvis JA, er det:			
- CSR-risici som virksomhedens aktiviteter/produkter påvirkes af (udefra og ind)?	22	16	62
- CSR-risici virksomhedens aktiviteter/produkter medfører for omverdenen (indefra og ud)?	50	10	40
Indeholder rapporteringen en beskrivelse af virksomhedens væsentligste muligheder i relation til virksomhedens forretningsaktiviteter?	22	14	64
Indeholder rapporteringen omtale af dilemmaer/udfordringer for virksomhedens arbejde med samfundsansvar?	44	14	42

FN'S VERDENSMÅL VINDER INDPAS I RAPPORTERINGEN

Siden FN's generalforsamling vedtog de 17 verdensmål i september 2015, har danske virksomheder i stigende grad orienteret sig mod målene. Det viser sig også i rapporterne for regnskabsåret 2017 blandt de 50 største danske virksomheder, hvor 7 ud af 10 omtaler verdensmålene. Dog er det kun lidt over halvdelen, der forklarer målenes relevans for virksomheden.

6 ud af 10 fokuserer på udvalgte verdensmål – 3 ud af 10 fortæller om fremdrift

62 % nævner hvilke verdensmål, de særligt vil fokusere på, men ser vi nærmere på, om virksomhederne har udvalgt eller defineret egne delmål, samt om der rapporteres om fremdrift, står billedet knap så skarpt. 30 % rapporterer om fremdrift og kun få af disse kvantitativt. Det kan ses som en naturlig udvikling, hvor virksomhederne er i gang med at tage verdensmålene til sig. De vurderer hvilke, de har positiv og negativ indflydelse på, hvilke de skal prioritere, og hvordan de skal måle og veje fremdrift i forhold til de udvalgte mål og delmål på en måde, som er meningsfuld for virksomheden selv og for omverdenen.

Virksomhedernes verdensmål – lidt over halvdelen har fokus på mål 12

Af de 62 %, der udpeger de verdens-

mål, de særligt fokuserer på, har flest valgt målene 3, 8, 12 og 13, hvoraf hele 52 % har fokus på mål 12. Det ligger i naturlig forlængelse af virksomhedernes hidtidige fokus i CSR-arbejdet, nemlig arbejdsmiljø, jobskabelse, bæredygtige produktionsmønstre og værdikæder og reduktion af CO₂-udledninger.

Alle verdensmål, på nær mål 1, som omhandler afskaffelse af fattigdom, er omtalt af mindst tre af de 50 virksomheder, der indgik i analysen. Det understreger, at målene har forskellig relevans alt efter virksomhedens forretningsmodel og værdikæde. Virksomhedernes tilgang til valg af verdensmålene og omtale heraf er meget forskellige. Resultaterne skal derfor ses som et øjeblikbillede af, hvordan de største danske virksomheder inddrager verdensmålene i 2017-rapporteringen, og hvor de primært fokuserer for at bidrage til opnåelse af målene i 2030.

GOD PRAKSIS

Tag verdensmålene til jer og sæt kurs mod 2030

Tilliden til virksomhedens arbejde med verdensmålene vil påvirkes af, hvordan der afrapporteres på fremdrift. Vi har en forventning om, at fremdriften vil vise sig i takt med, at virksomhedens arbejde med mål og indikatorer modnes. Første skridt er, at virksomheden forholder sig til målene og vurderer, hvilke af de 17 mål og 169 delmål som virksomheden konkret kan påvirke, og derefter begynder at rapportere om fremdrift i takt med, at virksomhedens indsatser og målemetoder udvikles.

ANALYSESPØRGSMÅL

FN'S VERDENSMÅL (%)

	JA ¹	NEJ
Indeholder rapporteringen omtale af FN's verdensmål?	68	32
Hvis JA:		
- Beskrives det, hvorfor verdensmålene er relevante for virksomheden?	56	44
Er der udvalgt verdensmål, som virksomheden særligt har fokus på / vil arbejde strategisk med?	62	38
Er der udvalgt delmål (et eller flere af FN's 169 delmål), som virksomheden har særligt fokus på?	14	86
Har virksomheden defineret egne delmål, som understøtter et eller flere af de udvalgte verdensmål?	20	80
Er der rapporteret eksplicit om virksomhedens bidrag / fremdrift ift. verdensmålene?	30	70

VERDENSMÅL SOM VIRKSOMHEDERNE SÆRLIGT HAR FOKUS PÅ (%)²

¹ Ja, udgør ja og til dels som svarmulighed i analysen.

² 62% af de 50 virksomheder har udvalgt verdensmål de særligt har fokus på / vil arbejde strategisk med. Mål 3, 8, 12 og 13 er de mål som flest virksomheder har fokus på.

KORT OM ANALYSEN

FSR – danske revisorer har i 2018 fået gennemført en analyse af de 50 største danske virksomheders rapportering om samfundsansvar for regnskabsåret 2017.

DE 50 VIRKSOMHEDER ER

- Børsnoterede virksomheder i OMXC25 (de 25 mest handlede aktier) med hovedsæde i Danmark og flere end 500 medarbejdere, samt
- De største virksomheder målt ud fra omsætning på Børsens Top 1000 liste (udgivet 9/10-2017) med hovedsæde i Danmark.

Samlet set indgår der 26 noterede og 24 unoterede danske virksomheder i analysen. Rapportering udgivet senest 31. maj, 2018 er blevet inkluderet i analysen, som har taget udgangspunkt i den lovpligtige redegørelse for samfundsansvar efter årsregnskabslovens § 99 a, som alle 50 virksomheder er underlagt. De noterede selskaber har i rapporteringsperioden været underlagt de 'nye' § 99 regler og de unoterede selskaber de 'gamle' § 99 regler.

I henhold til analysen udgiver 80 % af virksomhederne en særskilt rapportering om samfundsansvar, som der hen-

vises til fra årsrapportens ledelsesberetning. 76 % udgiver en Communication on Progress (COP) rapportering til FN's Global Compact, 18 % følger standarderne fra Global Reporting Initiative (GRI) i deres rapportering, og 2 % følger det internationale rammeværk for integreret rapportering.

Henvisninger fra rapporteringen til andre rapporter og virksomhedens hjemmeside er inddraget i det omfang, de har været relevante for besvarelsen af de over 100 spørgsmål, analysen har omfattet, hvilket ud over det præsenterede har inkluderet en række Environment, Social & Governance (ESG) nøgletal jf. Finansforeningens nøgletalsvejledning (2017) og Nasdaq's ESG Reporting Guide (2017). Gennemsnitligt er der brugt tre rapporter / hjemmesidehenvisninger per virksomhed for at kunne besvare alle spørgsmålene.

Analysen er teknisk foretaget af Center for ESG Research for FSR – danske revisorer, som led i forarbejdet til CSR Prisen 2018 ud fra kriterier og analyse spørgsmål fastlagt af FSR – danske revisorer.

Publikationen indeholder et udsnit af analysens væsentligste resultater.

Kort om FSR – danske revisorer

FSR – danske revisorer er en organisation inden for revision, regnskab, skat og virksomhedsøkonomi, og repræsenterer revisorbranchen i Danmark.

Vi ønsker at præge og bidrage til debatten om fremtidens rapportering og håber, at resultaterne af denne analyse kan bidrage til at sætte øget fokus på rapportering af høj kvalitet inden for virksomhedens samfundsansvar gennem et tæt samarbejde med vores medlemmer, virksomhederne og deres interessenter.

For yderligere at bidrage til udviklingen har vi etableret samarbejde med World Business Council for Sustainable Development (WBCSD), hvor vi tester en beta-version af et roadmap til virksomheder: "Improving the quality of ESG information for decision-making". Desuden deltager vi i et ekspertpanel nedsat af The International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB), der udvikler guidance til revisorer om at skabe tillid til virksomhedernes rapportering.